

Eduskunnan talousvaliokunnalle 6.5.2021

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle (HE 46/2021 vp) laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto talousvaliokunnalle laista valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028

Taustatietoa tapahtumateollisuuden elinkeinotoiminnasta

Tapahtumateollisuus on tapahtumiin liittyvää ammattimaista elinkeinotoimintaa. Tapahtumateollisuuden toimijat ovat joko ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä tai muita tapahtumajärjestämistä välittömästi palvelevia yrityksiä.

Tapahtumateollisuuden toiminta on suurelta osin immateriaalista ja poikkeaa näin perinteisestä teollisuudesta. Tapahtumateollisuuden tuotteet valmistetaan yritysten muodostamien ekosysteemien yhtäaikaisessa yhteistoiminnassa, eikä toimialalla ole suuria, keskittyneitä tuotantolaitoksia.

Tapahtumateollisuuden alatoimialat ovat:

- tapahtumajärjestäminen ja tapahtumatuotannon asiantuntijapalvelut
- tapahtumatilojen vuokraus
- tapahtumateknologian suunnittelu ja vuokraus
- tapahtumarakenteiden suunnittelu ja vuokraus
- tapahtumien lipunmyynti ja markkinointipalvelut,
- tapahtumien ohjelma- ja esiintyjäpalvelut
- tapahtumien oheispalvelut (tapahtumaturvallisuus, -catering, tapahtumamyyjät, ym.)
- tapahtumien digitaaliset palvelut (virtuaalitapahtumaratkaisut, osallistujahallinta, ym.)
- tapahtumien suunnittelu- ja konsultointipalvelut
- muut tapahtuma-alan erityispalvelut

Valtaosa tapahtumateollisuuden liiketoiminnasta perustuu joko immateriaalisen tapahtumanbrändin omistamiseen ja hyödyntämiseen tai tapahtumajärjestäjän palvelemiseen asiantuntijuutta ja osaamista myymällä tai tarjoamalla välityspalveluja. Tämän vuoksi suuressa osassa tapahtumateollisuuden yrityksistä ei ole fyysisiä tuotannon välineitä. Tällaisten yritysten pääoma on aineetonta, kuten:

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

- **tapahtumabrändien hallinta ja jalostus**, esim. Ruisrock tai Slush
- **tapahtumatuotannon asiantuntijuus**, kuten projektinhallintataitoja, valtavan alihankintaketän tuntemusta ja taitoa agitoida kaikki yritykset yhdessä tuottamaan useista erilaisista osa-alueista syntyvä tapahtumakokonaisuus
- **tapahtumakumppanuuksien asiantuntijuus**, kuten tapahtumien konseptointi- ja myyntitaitoja, joilla tapahtumia markkinointiin käyttävät yhtiöt ostavat tapahtumakumppanuuksia osaksi oman liiketoimintansa menestystä
- **kansainvälinen verkosto- ja hankintaosaaminen**, jota käytetään kansainvälisten suur tapahtumien, artistien ja esiintyjien saamiseen Suomeen
- **taiteellista ja sisältöosaamista**, jolla tuotetaan tai toteutetaan tapahtumien konsepteja, visuaalisia- ja ohjelmasisältöjä

Tapahtumateollisuudessa on myös tuotannon aloja, joissa toiminta perustuu fyysisiin välineisiin ja laitteisiin. Tällaisia ovat mm. tapahtumatekniikan vuokraus, tapahtumarakenteiden vuokrausta, fyysisten tuotantovälineiden ohella myös nämä toimijat myyvät usein myös suunnittelupalveluita ja immateriaalista osaamistaan. Olipa toiminta sitten osaamisen tai fyysisten laitteiden myyntiä on toiminta kuitenkin aina verkostoihin perustuvaa eli se syntyy yritysten muodotamista ekosysteemeistä.

Luovuudesta syntyvä immateriaalinen teollinen toiminta

Tapahtumateollisuus on luovuudesta syntyvä toimiala, joka toimii pääosin immateriaalisessa ympäristössä. Fyysinen tapahtuma muodostuu vain hetkeksi, siirtyäkseen nopeasti osaksi historiaa. Tapahtumateollisuus on siis selkeästi osa luovaa taloutta: jolla viitataan yhteiskunnan ja koko talousrakenteen syvälliseen murrokseen. Luovassa taloudessa immateriaalinen, eli aineeton, pääoma nousee merkittäväksi tuotannon tekijäksi materiaallisen pääoman rinnalle - teollinen tuotanto ja pääomamarkkinat "henkistyvät". Kulttuuri- ja luovien alojen liiketoiminta-aktiviteetteja sekä luovien alojen tuotteita, palveluita ja osaamista hyödynnetään yhteiskunnan eri sektoreilla lisäarvon tuottamiseksi.

Voidaan siis todeta, että käynnissä on murros, jossa immateriaalinen teollisuus pyrkii nousemaan samanlaiseen asemaan, missä perinteiset, materiaalliset teollisuuden alat ovat yhteiskunnassamme olleet. Koronaepidemia on vauhdittanut tätä murrosta, sillä sen aiheuttamien rajoitus- ja sulkutoimien myötä on tullut näkyväksi myös se, kuinka paljon elinvoimavaikutuksia erityisesti kaupun keihin jää syntymättä kun tapahtuma-, urheilu-, kulttuuri- ja ravintolatoiminta hiipuvat.

Keskeiset huomiot HE 46/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

Yleisesti hallituksen esityksestä 46/2021

Esityksen tavoitteena on yritystoiminnan kehittämiseksi tarkoitetun avustusjärjestelmän selkeyttäminen, tehostaminen ja vaikuttavuuden parantaminen.

Lisäksi ehdotetaan, että laissa säädettäisiin kehittämisavustuksen myöntämisestä poikkeuksellisissa oloissa. Covid-19-pandemian kaltaisiin tilanteisiin voitaisiin tulevaisuudessa varautua siten, että yrityksille säädettäisiin mahdollisuus saada poikkeuksellisissa oloissa kehittämisavustusta toiminnan tukemiseksi, sopeuttamiseksi ja maksuvalmiuden turvaamiseksi. Ehdotetussa laissa säädettäisiin asetuksenantovaltuuksista, joiden perusteella valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä avustuksen myöntämisestä ja käyttökohteista, avustuksen maksamisesta ja ennakkoa koskevasta menettelystä, avustuksen saajista, myöntämisen edellytyksistä ja sovellettavista valtioneuvoston asetuksella säädettävistä kustannuksista ja kustannusmalleista. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä avustuksen määrästä, avustuksen hakemisesta, avustuspäätöksestä ja sen sisällöstä, muutoshakemuksesta ja muutospäätöksestä sekä kehittämisavustuksen myöntämisestä poikkeuksellisissa oloissa.

Tapahtumateollisuus ry suhtautuu myönteisesti kaikkiin toimiin, joissa otetaan opiksi niistä virheistä, joita on tehty nykyisen pandemian tapahtumaelinkeinolle aiheuttamien taloudellisten vahinkojen korvaamisessa (tuki-instrumentit) sekä kaikkiin niihin toimiin, joilla varaudutaan mahdollisiin seuraaviin elinkeinoelämälle ja tapahtumateollisuudelle ennalta arvaamattomiin ja äkillisiin toimintaympäristön muutoksiin.

Laki valtionavustuksesta ja luovat alat kuten tapahtumateollisuus

Tutustuttuamme lakiesitykseen ja sen sisältöihin, nousee Tapahtumateollisuus ry:ssä huoli siitä, että laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi ei huomioi riittävästi immateriaalista teollisuutta. Laissa nousee esille esimerkiksi §16 seuraava määrittely avustuksen käytöstä:

Pienten ja keskisuurten yritysten tulee käyttää investointiin myönnetyn avustuksen kohteena olevaa omaisuutta kolme vuotta ja muiden avustuksen saajien viisi vuotta

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

avustuksen viimeisen erän maksamisesta. Erityisestä syystä omaisuuden käyttäjäksi voidaan avustuspäätöksessä määrätä enintään kymmenen vuotta.

Koska taloudenrakennemuutos on kiihtynyt korona kriisin aikana ja uudet luovat teollisuudet ovat tulleet näkyviksi ja niiden toiminnan vaikutukset yhteiskuntaan tunnistetuiksi. Esitämme, että ennen lain hyväksymistä se kokonaisuutena tarkastellaan niin, että myös luovantalouden yritykset voivat hakea ja saada näitä avustuksia.

Toimintaympäristön kehittämisavustuksesta

Huomiot tapahtumateollisuuden toimintamekanismeista ja erilaisuudesta vertailtuna perinteiseen teollisuuteen nousevat esille myös toimintaympäristön kehittämisavustusta tarkasteltaessa.

Esimerkiksi Tapahtumateollisuus on uusi, vasta yhteiskunnassamme näkyväksi tullut toimiala, jonka toimialan toimintaympäristöön kohdistuvat kehitystarpeet ovat merkittävästi erilaiset kuin jo vakiintuneiden toimialojen. Laissa toimintaympäristöjen kehittämisavustuksesta tulisi huomioda nämä yhteiskuntaan syntyvät uudet toimialat ja niihin liittyvät yhteiskuntaa hyödyttävät tukitarpeet.

Laissa tulisi myös huomioda nykyaikaiset ekosysteemisesti toimivat elinkeinot, joissa liiketoiminnan logiikka ei perustu perinteisiin suuryhtiöihin ja niissä syntyvään elinkeinotoimintaan vaan pien- ja mikroyrityksiin, joiden yhteisestä verkostotoiminnasta syntyy elinkeinotoiminta. Näin ollen avustuksen hakija tai saaja ei välttämättä ole esim. suuri veturiyritys vaan esimerkiksi pienten toimijoiden ekosysteemi.

Tapahtumateollisuus ry on tapahtuma-alojen valtakunnallinen edunvalvontajärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä- turvallisuus- ja cateringpalveluita sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja

Kati Kuusisto, edunvalvontajohtaja

p. 044 338 0005

kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi